

158/1999. (XI. 19.) Korm. rendelet

a katasztrófa-egészségügyi ellátásról

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 247. §-a (1) bekezdésének *e*) pontjában, valamint a katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 1999. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: Kat.) 51. §-ának *b*) és *i*)-*j*) pontjaiban kapott felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

1. § (1) E rendelet hatálya kiterjed a katasztrófa-egészségügyi ellátást nyújtó egészségügyi szolgáltatókra, az ellátásban e rendelet alapján közreműködő jogi személyekre és természetes személyekre, valamint a katasztrófa-egészségügyi ellátást igénybe vevőkre.

(2) E rendelet rendelkezéseit

a) az Eütv. 228. § (2) bekezdésében foglalt esemény, illetve

b) ha külön jogszabály másként nem rendelkezik a Kat. 3. § *e*) pontjában meghatározott katasztrófa bekövetkezése esetén kell alkalmazni.

2. § E rendelet alkalmazásában

a) *rendvédelmi szerv*: a honvédelemről szóló 1993. évi CX. törvény 65. § (1) bekezdésében meghatározott szerv;

b) *minősített időszak*: a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvényben meghatározott rendkívüli állapot, szükségállapot, veszélyhelyzet, továbbá az Alkotmány 19/E. §-a szerinti állapot vagy helyzet;

c) *közeli hozzátartozó*: az Eütv. 3. § *r*) pontjában meghatározott személy;

d) *egészségügyi szolgáltató*: az Eütv. 3. § *f*) pontjában meghatározott szolgáltató.

3. § (1) Az Eütv. 228. § (2) bekezdésében foglalt esemény bekövetkezése esetén - amennyiben a Kat. 3. § *e*) pontjában meghatározott katasztrófa nem kerül kihirdetésre - az országos tisztifőorvos

 a) ha az esemény egy megyét (fővárost) érint, dönt az esemény katasztrófává minősítéséről, erről haladéktalanul tájékoztatja az egészségügyért felelős minisztert, valamint a megyei (fővárosi) védelmi bizottság elnökét, és gondoskodik a katasztrófává minősítésnek a közszolgálati műsorszolgáltatók, illetve - lehetőség szerint - a körzeti, illetve helyi műsorszolgáltatók és legalább egy országos napilap (a továbbiakban együtt: média) általi, lehető legrövidebb időn belül történő közzétételéről;

 b) ha az esemény több megyét érint, az egészségügyért felelős miniszternél kezdeményezi az esemény katasztrófává minősítését.

(2) A miniszter vagy az országos tisztifőorvos az Eütv. 228. § (2) bekezdés *b*) pontja szerinti katasztrófává minősítés során annak megítélésénél, hogy a más gyógyintézet általi betegellátás aránytalan nehézséggel jár-e, az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény 4/A. § (4) és (5) bekezdésében meghatározott elvi elérhetőség szabályait veszi figyelembe.

(3) Amennyiben a regionális tisztifőorvos katasztrófát előidéző esemény bekövetkezését észleli, vagy erről az érintett egészségügyi szolgáltató vagy a területi szakellátási kötelezettséggel rendelkező szerv értesíti, ezt haladéktalanul köteles jelenteni az országos tisztifőorvos részére.

 (4) Az egészségügyért felelős miniszter

a) ha a katasztrófát előidéző esemény több megyét érint és az eseményt katasztrófának minősíti, ezzel összefüggésben

aa) meghatározza a katasztrófa által érintett terület kiterjedését, valamint szükség esetén azt módosítja,

ab) gondoskodik a katasztrófává minősítés média általi közzétételéről,

b) az *a*) pontban meghatározott intézkedéseiről haladéktalanul tájékoztatja a Kormányzati Koordinációs Bizottságot.

(5) A katasztrófa által érintett terület kiterjedésének megítélésénél a katasztrófát előidéző esemény területi kiterjedésén túl a következmények felszámolásába bevont vagy előreláthatóan bevonandó egészségügyi szolgáltatók földrajzi elhelyezkedését is figyelembe kell venni.

 4. § (1) A katasztrófa-egészségügyi ellátást országos szinten az országos tisztifőorvos bevonásával az egészségügyért felelős miniszter, regionális szinten a regionális tisztifőorvos szervezi és irányítja.

(2) A regionális tisztifőorvos illetékességi területén az alapellátás körzethatárait, a járó-, illetve fekvőbeteg-szakellátáson belül a tevékenységek szakmai megoszlását, az ellátási terület határait, a betegbeutalás rendjét, továbbá a fekvőbeteg-gyógyintézetek ágyszámát katasztrófa esetén átmenetileg

módosíthatja, és erről az érintetteket a helyben szokásos módon, soron kívül tájékoztatja. A regionális tisztifőorvos irányítja a közegészségügyi és járványügyi feladatok katasztrófa idején történő végrehajtását.

(3) A Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek egészségügyi szolgálatai a katasztrófavédelmi tervüknek megfelelően, szervezeti kereteiket és irányítási rendjüket megtartva vesznek részt a katasztrófa-egészségügyi feladatok ellátásában.

5. § (1) Az Eütv. 228. § (2) bekezdés *a*) pontja szerinti katasztrófa esetén a regionális tisztifőorvos a katasztrófavédelmi tervben e célra kijelölt egészségügyi szolgáltatók részére határozatban elrendelheti szükséggyógyintézet telepítését. A telepítésre kerülő szükséggyógyintézet részére a telepítést elrendelő Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (a továbbiakban: ÁNTSZ) regionális intézete ideiglenes működési engedélyt ad ki.

(2) A szükséggyógyintézetnek a működés megkezdéséhez és folytatásához

a) az egészségügyi szolgáltatás gyakorlásához szükséges, külön jogszabályban meghatározott személyi, tárgyi és a szakmai környezeti követelményeknek nem kell megfelelnie, a követelményeknek azonban lehetőség szerint eleget kell tennie;

b)

c) nem kell rendelkeznie felelősségbiztosítással.

5/A. § (1) Az Eütv. 228. § (2) bekezdés *b*) pontja szerinti katasztrófa esetén a katasztrófával érintett gyógyintézet ideiglenes működtetését a gyógyintézet székhelye szerint illetékes

a) regionális intézet által a katasztrófával érintett gyógyintézet működtetésével megbízott személy (személyek), vagy

b) regionális intézet, vagy

c) regionális intézet által kötelezett, más egészségügyi szolgáltató biztosítja (biztosítják).

(2) A miniszter vagy az országos tisztifőorvos a katasztrófává minősítő - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvényben foglalt feltételek fennállása esetén fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóan nyilvánított - határozatában rendelkezik a katasztrófával érintett gyógyintézet ideiglenes működtetésének (1) bekezdés szerinti formájáról. A katasztrófával érintett gyógyintézet folyamatos működtetése érdekében meghozott közigazgatási hatósági intézkedések érintettje köteles az intézkedéseket tūrni és azok végrehajtásában közreműködni.

(3) A regionális intézet a katasztrófával érintett gyógyintézet működési engedélyét az (1) bekezdés *b*) és *c*) pontja esetében - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvényben foglalt feltételek fennállása esetén fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóan nyilvánított - határozattal haladéktalanul visszavonja, és egyúttal a gyógyintézetet az (1) bekezdés *b*) és *c*) pontja szerint ideiglenesen működtetőnek kiadja az ideiglenes működési engedélyt. Az ideiglenes működési engedély kiadására az 5. § (2) bekezdés *a*) pontját értelemszerűen alkalmazni kell.

(4) A katasztrófával érintett gyógyintézet finanszírozási szerződése a működési engedély visszavonásával megszűnik. A (3) bekezdés szerinti ideiglenes működési engedéllyel rendelkező gyógyintézet ideiglenes működtetője a regionális egészségbiztosítási pénztárral 24 órán belül finanszírozási szerződést köt. A finanszírozási szerződés megszűnése esetén a finanszírozási szerződés megszűnésével érintett szolgáltató által jelentett és részére a finanszírozó által el nem számolt teljesítmények után járó díjat a finanszírozó a gyógyintézetet ideiglenes működtető részére utalványozza. A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló törvényben foglaltakra tekintettel a gyógyintézetet ideiglenesen működtető az utalványozott összeget és az általa elszámolt teljesítmények után kapott finanszírozási összeget elkülönített számlán kezeli, és azt kizárólag a gyógyintézet gyógyító-megelőző tevékenységére használhatja fel. Az (1) bekezdés *c*) pontja szerinti szolgáltató az általa ideiglenesen működtetett gyógyintézetben elvégzett és jelentett teljesítménye után az ideiglenes működtetési kötelezettség fennállásáig jogosult a díjazásra, ez a teljesítmény nem érinti a szolgáltató előre meghatározott alapdíjjal finanszírozott teljesítményét.

(5) A gyógyintézet ingó és ingatlan vagyonával kapcsolatban a regionális intézet a gyógyintézet további működtetése érdekében haladéktalanul dönt a közigazgatási hatósági eljárás szerinti biztosítási intézkedésről, illetve a végrehajtáshoz igénybe vehető eszközről.

(6) A gyógyintézetet ideiglenesen működtető köteles az igénybe vett ingó és ingatlan vagyontárgyak mennyiségét - ide nem értve a betegellátás érdekében felhasznált eszközöket és készítményeket - és állagát megővni, és a katasztrófahelyzet megszűnése után azokat a tulajdonosnak (fenntartónak) vagy a tulajdonos (fenntartó) rendelkezése szerint a katasztrófa után a gyógyintézetet működtető egészségügyi szolgáltatónak átadni. Az igénybe vett ingó és ingatlan vagyontárgyakról az egészségügyi közszolgáltatásért felelős szerv, illetve a katasztrófával érintett jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező társaság közreműködésével lehetőség szerint leltárt kell készíteni.

(7) A gyógyintézetet az (1) bekezdés szerinti ideiglenesen működtető és a regionális intézet köteles együttműködni az egészségügyi közszolgáltatásért felelős szervvel a betegellátás zavartalanágának mielőbbi biztosítása és az ideiglenes működtetés mielőbbi megszüntetése érdekében.

(8) A katasztrófává minősítés nem érinti a katasztrófával érintett szolgáltató által foglalkoztatott, illetve az e szolgáltatónál az egészségügyi tevékenység végzésében egyéb jogviszony keretében közreműködő egészségügyi dolgozó egészségügyi tevékenység végzésére irányuló jogviszonyát. A gyógyintézet (1) bekezdés szerinti ideiglenes működtetése esetén az egészségügyi dolgozó kirendelésére vonatkozó szabályokat a katasztrófa idején alkalmazandó jogszabályokban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(9) A katasztrófává minősítés nem érinti a katasztrófával érintett szolgáltató által korábban kötött azon szerződéseket, amelyek az egészségügyi ellátás zavartalan és folyamatos biztosításához szükségesek, a szerződés szerinti teljesítés a katasztrófa ideje alatt nem tagadható meg. A katasztrófa ideje alatt a gyógyintézet működéséhez szükséges közüzemi szolgáltatásokat biztosítani kell. Az ideiglenes működtető a szerződések módosítására, megszüntetésére és új szerződések kötésére csak annyiban jogosult, amennyiben az a betegellátás folyamatos biztosításához elengedhetetlenül szükséges.

(10) A katasztrófa-helyzet megszűnésekor a miniszter vagy az országos tisztifőorvos dönt a katasztrófává minősítés visszavonásáról. A regionális intézet a katasztrófává minősítés visszavonását követő 24 órán belül visszavonja az ideiglenes működési engedélyt. Az ideiglenes működési engedély visszavonásával megszűnik az ideiglenes működtetőnek a gyógyintézetre vonatkozó finanszírozási szerződése. A gyógyintézetet ideiglenesen működtető köteles elszámolást készíteni az ideiglenes működéssel kapcsolatos finanszírozási díjakról, az általa kötött vagy módosított szerződésekről.

6. § (1) Katasztrófa esetén az Eütv. 229. § (3) bekezdése szerinti egészségügyi tevékenység végzése céljából történő kirendelés vonatkozhat

a) meghatározott személyre vagy

b) az egészségügyi szolgáltatónál meghatározott számú, továbbá meghatározott képzettséggel rendelkező egészségügyi dolgozóra vagy

c) az Eütv. 228. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott katasztrófa esetén a katasztrófával érintett gyógyintézetben egészségügyi tevékenységet folytató egészségügyi dolgozókra.

(2) Az (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti célból nem rendelhető ki a

a) terhes nő,

b) 6 éven aluli gyermeket nevelő nő,

c) 14 éven aluli gyermeket egyedül nevelő személy,

d) 3 vagy ennél több 14 éven aluli gyermeket nevelő személy, valamint

e) vele közös háztartásban élő, állandó ápolásra vagy gondozásra szoruló közeli hozzátartozóját egyedül ellátó személy.

(3) A kirendelés határozattal történik. Sürgős esetben a kirendelés szóban is történhet, ebben az esetben a kirendelést a szóbeli közlést követő három napon belül írásba kell foglalni. A kirendelési határozat a jogorvoslatra tekintet nélkül azonnal végrehajtható.

 (4) Amennyiben a kirendelésről az egészségügyért felelős miniszter dönt, határozatát közli a kirendelés helye szerint illetékes regionális tisztifőorvossal.

(5) Az egészségügyi szolgáltató vezetője az (1) bekezdés b) pontja szerinti kirendelést követően

a) a kirendelésben meghatározott határidőn belül, de legkésőbb a közléstől számított 24 órán belül,

b) az Eütv. 228. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben haladéktalanul

kijelöli a kirendelésben foglalt követelményeknek megfelelő személyt (személyeket). A kijelölésre a (3) bekezdésben foglaltakat értelemszerűen alkalmazni kell.

(6) A kirendelt személynek a kirendelés helyére történő szállításáról szükség esetén a kirendelt személy lakóhelye, illetve tartózkodási helye szerint illetékes regionális intézet gondoskodik.

(7) Amennyiben a kirendelt személy lakóhelye, illetve tartózkodási helye és a kirendelés helye közötti napi közlekedésre nincs lehetőség, illetve ez aránytalan nehézséggel járna, a kirendelt személy elhelyezéséről és ellátásáról szükség esetén

a) fekvőbeteg-gyógyintézetbe való kirendelés esetén a fekvőbeteg-gyógyintézet,

b) háziorvosi, illetve járóbeteg-szakellátási feladatra történő kirendelés esetén a kirendelés helye szerinti önkormányzattal együttműködve a kirendelés helye szerint illetékes regionális intézet gondoskodik.

7. § (1) Katasztrófa esetén a közép- vagy felsőfokú egészségügyi szakképzésben, főiskolai vagy egyetemi szintű egészségügyi alapképzésben, felsőoktatásban szociális alapképzésben, valamint az egészségügyi és szociális akkreditált iskolai rendszerű szakképzésben nappali tagozaton részt vevő személy katasztrófa-egészségügyi ellátási feladatokra beleegyezése esetén legfeljebb két hónap időtartamra igénybe vehető. Az igénybe vett személy ezen időtartam alatt az egyéb polgári védelmi kötelezettsége teljesítése alól mentesül.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott személy

a) által ellátandó feladatot és a feladatellátás helyét a katasztrófa által érintett területen működő regionális tisztifőorvos jelöli ki;

b) megfelelő helyre történő eljuttatásáról szükség esetén az (1) bekezdésben meghatározott személy lakóhelye, illetve tartózkodási helye szerint illetékes regionális intézet gondoskodik;

c) elhelyezéséről és ellátásáról a 6. § (7) bekezdésében meghatározottak szerint kell gondoskodni.

(3) Az Eütv. 228. § (2) bekezdés *b*) pontjában meghatározott katasztrófa esetén az érintett regionális tisztifőorvos a megyei (fővárosi) védelmi bizottságnál szükség szerint kezdeményezi a polgári védelmi szervezetek alkalmazását.

 8. § (1) A katasztrófa-egészségügyi ellátásra történő felkészülés érdekében az egészségügyért felelős miniszter elrendelheti a regionális tisztifőorvos által kijelölt egészségügyi szolgáltató vagy egyéb, a katasztrófa-egészségügyi feladatokra igénybe vehető szervezetek részére tervezési, felkészülési feladatok végrehajtását.

(2) A katasztrófa-egészségügyi ellátásra történő felkészülés keretében

 a) az egészségügyért felelős miniszter közvetlenül vagy az országos tisztifőorvos közreműködésével a regionális intézetek útján elrendelheti, ebben az esetben szervezi és irányítja a katasztrófa-egészségügyi gyakorlat végrehajtását;

 b) a regionális intézet az egészségügyért felelős miniszter előzetes jóváhagyásával - a megyei (fővárosi) védelmi bizottsággal egyeztetve - önállóan vagy a védelemben részt vevő területi szervezetekkel együttműködve helyi katasztrófa-egészségügyi gyakorlatot, továbbá a katasztrófa idejére vonatkozó szakmai előírások elsajátítására katasztrófa-egészségügyi kiképzést rendelhet el.

(3) A gyakorlatra, illetve kiképzésre a regionális intézet által - a 6. § (2) bekezdésében meghatározott személy kivételével - az Eütv. 229. §-ának (3) bekezdése alapján kirendelhető egészségügyi dolgozó, illetve a polgári védelmi kötelezettség keretében igénybe veendő személy jelölhető ki.

(4) Az érintett személyeket, illetve egészségügyi szolgáltatókat a gyakorlat, illetve a kiképzés helyéről és időtartamáról a gyakorlat, illetve kiképzés előtt legalább 30 nappal értesíteni kell.

(5) A gyakorlatot, illetve kiképzést elrendelő a részvétel alól az egészségügyi dolgozót kérelmére indokolt esetben felmentheti. A felmentés iránti kérelmet legalább a gyakorlat, illetve kiképzés megkezdését megelőző harmadik napig, rendkívül indokolt esetben a gyakorlat, illetve kiképzés megkezdéséig kell benyújtani.

(6) Az országos intézetek, az orvostudományi egyetemek, valamint az egészségügyi szak- és főiskolák a regionális intézetek felkérésére a (2) bekezdés *b*) pontja szerinti kiképzés céljára oktatót biztosítanak. A felkérés alapján az országos intézet, az orvostudományi egyetem, illetve az egészségügyi szak- és főiskola vezetője a kiképzés előtt legalább 30 nappal e feladat ellátására az oktatót kijelöli.

(7) A katasztrófa-egészségügyi

a) gyakorlatra történő kijelölés időtartama kétévente, személyenként a 72 órát,

b) kiképzésre történő kijelölés időtartama kétévente, személyenként a 40 órát

nem haladhatja meg.

(8) A gyakorlaton, illetve kiképzésen való részvétel időtartamára az egészségügyi dolgozót,

a) ha munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll, a munkáltató által folyósított időarányos munkabér,

b) egyéb esetben a regionális intézet által megállapított és folyósított - a munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló, munkaköre szerint ugyanolyan tevékenységet végző, teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalók átlagos havi munkabérének alapulvételével meghatározott - díj illeti meg.

 (9) A gyakorlattal, illetve kiképzéssel kapcsolatos költségeket az egészségügyért felelős miniszter által vezetett minisztérium költségvetéséből megtéríti.

(10) A gyakorlat, illetve a kiképzés elrendeléséről az elrendelő tájékoztatja a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek egészségügyi szolgálatainak vezetőit, és biztosítja az általuk kijelölt személyek részvételét a gyakorlaton.

9. § (1) A megyei (fővárosi) védelmi bizottság a regionális intézettel együttműködve, annak igényei alapján tervezi és biztosítja a katasztrófa-egészségügyi ellátáshoz szükségessé váló objektum kiürítését és átadását, továbbá a sürgősségi intézet telepítéséhez és működtetéséhez nélkülözhetetlen szállításokat és infrastrukturális ellátást, beleértve a fertőtlenítéshez, járványmegelőzéshez és egyéb közegészségügyi feladatokhoz szükséges felszereléseket és személyeket is.

(2) A regionális intézet katasztrófa-egészségügyi tervezési tevékenységéhez a megyei (fővárosi) védelmi bizottság által egészségügyi célra kijelölt objektum működtetője a szükséges adatokat és információkat rendelkezésre bocsátja.

10. § (1) Az állam katasztrófa esetére elsősorban a sürgősségi intézetek működéséhez, továbbá a katasztrófa-egészségügyi ellátáshoz szükséges gyógyszerek, egészségügyi anyagok és eszközök biztosítása céljából Állami Egészségügyi Tartalékot tart fenn.

 (2) Az Állami Egészségügyi Tartalék igénybevételéről az egészségügyért felelős miniszter kezdeményezésére a Kormány rendelkezik. A sürgősségi fekvőbeteg-ellátásban váratlanul bekövetkező hiányok kezelésére, konkrét ellátási feladatok megoldása céljából az egészségügyért felelős miniszter is engedélyezheti készletek kiadását. Ebben az esetben az egészségügyért felelős miniszter erről a Kormányt tájékoztatja.

☛ (3) Az Állami Egészségügyi Tartalék fenntartásának költségeit az egészségügyért felelős miniszter által vezetett minisztérium fejezeti költségvetése tartalmazza.

(4) Az Állami Egészségügyi Tartalékkal való gazdálkodás részletes szabályait külön jogszabály határozza meg.

☛ **11. §** Az Eütv. 230. §-ának (5) bekezdésében meghatározott térítést a központi költségvetés az egészségügyért felelős miniszter által vezetett minisztérium fejezet költségvetésén belül

a) a működési kiadások tekintetében az ÁNTSZ,

b) az egészségügyi anyagok beszerzése tekintetében az Egészségügyi Készletgazdálkodási Intézet költségvetésében biztosítja.

12. § A katasztrófa-egészségügyi ellátásban részt vevő

a) az Egészségbiztosítási Alap terhére finanszírozott egészségügyi szolgáltató - a katasztrófa-egészségügyi ellátással kapcsolatosan felmerülő többletbeszerzések kivételével - önállóan végzi az ellátás folyamatosságához szükséges egészségügyi beszerzéseit;

b) nem az Egészségbiztosítási Alapból finanszírozott önálló szükséggyógyintézet részére az ellátás folyamatosságához szükséges egészségügyi beszerzéseket, valamint az Egészségbiztosítási Alap terhére finanszírozott egészségügyi szolgáltatók egészségügyi többletbeszerzéseit az Egészségügyi Készletgazdálkodási Intézet végzi.

13. § Ez a rendelet 2000. január 1-jén lép hatályba.
